

OBSAH

ÚVOD.....	1
A/ Charakteristika obce Veľká Ves.....	2
A.1 Základné údaje.....	4
A.2 Vymedzenie územia.....	4
A.3 História obce.....	5
B/ Prírodné zdroje.....	6
B.1. Štruktúra pôdneho fondu.....	6
B.2 Klimatické pomery.....	8
B.3. Hydrologické pomery	8
B.4 Fauna a flóra	8
B.5 Nerastné suroviny	9
B.6 Životné prostredie	9
C/ Ľudské zdroje	11
C.1 Demografické charakteristiky.....	11
C.2 Kultúro-spoločenské zdroje	14
D / Materiálne zdroje	16
D.1 Technická infraštruktúra	16
D.1.1 Bytový fond	16
D.1.2 Doprava a dopravné vzťahy.....	17
D.1.3 Inžinierske siete	18
D.2. Sociálna infraštruktúra	20
D.2.1 Zdravotná infraštruktúra	20
D.2.2 Školská infraštruktúra	20
D.2.3 Kultúrna infraštruktúra.....	20
D.2.4 Športová a rekreačná štruktúra.....	20
E/ Ekonomické zdroje.....	22
E.1 Ekonomická charakteristika	22
E.2 Majetok obce	22
E.3 Ekonomická štruktúra obyvateľstva.....	22
E.4 Priemysel.....	23
E.5 Poľnohospodárstvo.....	24
E.6 Podnikateľská sféra	24
E.7 Obchodná sféra	25
E.8 Cestovný ruch.....	25
F / Partnerstvá, účasť v združeniach. Podujatia, aktivity, projekty	26
F.1 Partnerstvá, účasť v združeniach.....	26
F.2 Podujatia, aktivity, projekty	26
G / SWOT analýza.....	27
H/ Analýza problémov	29
I / Vízia	29
J / Stratégia rozvoja – definícia cieľov	30
K / Finančný a programový rámec	35

ÚVOD

Význam PHSR ako rozvojového dokumentu obce

Regionálna politika EÚ má za cieľ rovnovážny sociálny a ekonomický rozvoj regiónov a postupné znižovanie rozdielov medzi nimi, pričom samotná Únia umožňuje svojim členom získať finančné prostriedky na svoj ďalší rozvoj, za podmienky, že žiadatelia o pridelenie finančných prostriedkov spĺňajú jeden zo základných princípov regionálnej politiky EÚ a tým je princíp programovania.

Programovanie rozvoja sa spája s vypracovaním plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, pričom takýto plán má charakter strategického, teda dlhodobého až strednodobého rozvojového dokumentu. Je nositeľom rozvojovej politiky obce, jej predstavy vedenia ako i obyvateľov o budúcnosti svojej obce. Základný rozvojový dokument je nespochybniteľný v procese prípravy, tvorby a realizácii stratégie zameranej na rozvoj vidieka. Celý proces strategického plánovania predstavuje súbor na seba viažucich činností, ktoré sú riadené tak, aby smerovali k určeniu a naplneniu cieľov.

Tento program určuje stratégiu smerovania obce a naplnenie čiastkových monitorovaných cieľov by malo dať záruku správneho smerovania rozvoja v obci. Cieľom je identifikovať všetky faktory rozvoja analyzovaného územia a zoradiť ich tak, aby boli základným východiskom pre tvorbu stratégie. Mal by byť jeden z dôležitých nástrojov na činnosť usmerňovania a koordinácie konkrétnych projektov a integrovať záujmy, zámery a zdroje všetkých, ktorí na danom území žijú, prípadne vyvíjajú akúkoľvek činnosť.

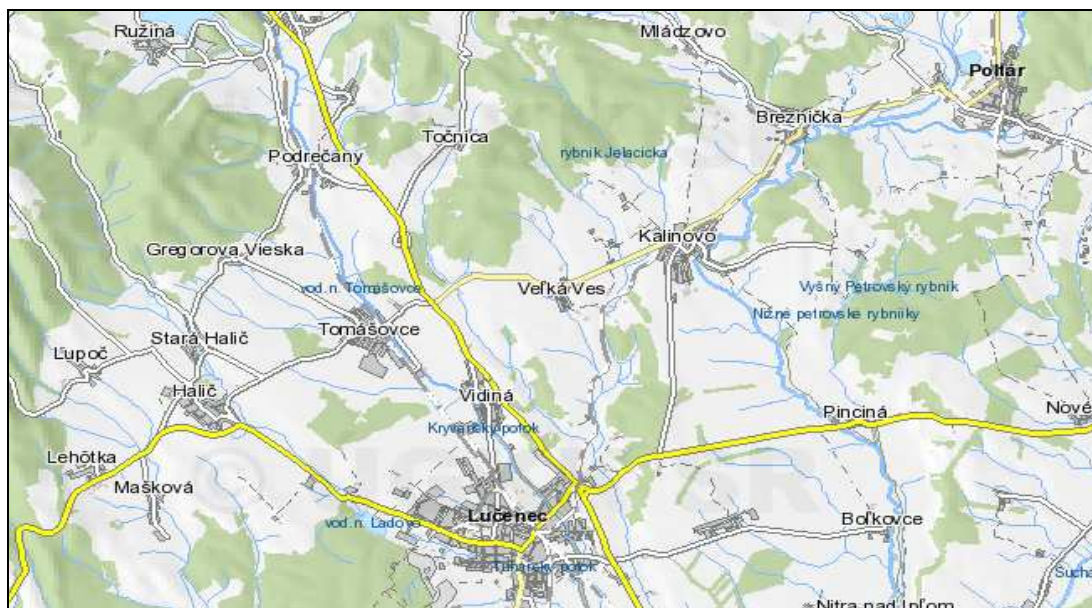
*Plánovanie je súčasťou nášho života a každodenných aktivít. Všetci plánujeme svoj budúci život a mnohokrát je plánovanie také samozrejmé, že si ho vôbec neuvedomujeme. Myšlienka plánovania je aj napriek diferencovanosti aktivít (osobné plánovanie, plánovanie rozvoja podniku, plánovanie rozvoja regiónov) **rovnaká** – snaha dosiahnuť lepšiu budúcnosť.*

A/ Charakteristika obce Veľká Ves

A.1 Základné údaje

Názov obce:	Veľká Ves
Okres:	Poltár
Vyšší územný celok:	Banskobystrický samosprávny kraj
Meno starostu:	Jozef Líška
Poštová adresa OcÚ:	Obecný úrad Veľká Ves 53, 985 01 Kalinovo
Telefón:	047 / 439 09 22
Fax:	047 / 439 09 22
e-mail:	velkaves@stonline.sk
www:	www.velkaves.sk
Počet obyvateľov k 31.12.2007:	417
Hustota obyvateľstva/ km ² :	43 obyv./ km ²
Rozloha:	980,32ha
Nadmorská výška obce:	204 m n.m.

Obr.1

Zdroj: www..mapy.atlas.sk

A.2 Vymedzenie územia

Veľká Ves leží v severnej časti Lučeneckej kotliny .

Územne spadá do okresu Poltár, ktorý patrí do katastrálneho územia na juhu Banskobystrického kraja.

Obr.2

Zdroj: Spracovateľ

Okres Poltár susedí s okresmi Lučenec, Rimavská Sobota, Detva a Brezno.

Vzdialenosť obce Veľká Ves je 6,5 km severne od Lučenca a 11 km juhozápadne od Poltára. Veľká Ves susedí s obcou Kalinovo v poltárskom okrese, väčšia vzdialenosť ju delí od obcí Tomášovce a Vidiná pri Lučenci a tiež obce Točnica v lučenskom okrese.

Vzdialenosť obce Veľká Ves k najbližším mestám (v km)

Tab.1

Obec	Poltár	Lučenec	Rimavská Sobota
Veľká Ves	11	6,5	37

Zdroj: Spracovateľ

Obec nemá oficiálne územné obecné časti, ľudovo sa však používajú členenia obce ako Farkaška, Jazvina a Konteska (alebo Samotrč).

A.3 História obce

Prvé poznatky z osídlenia sa datujú už do neskorej doby kamennej (IV. stor. pred n.l.). Prítomnosť človeka je možné doložiť len evidovanými nálezmi (kamenné nástroje) z doby paleolitu v okolí obce Veľká Ves a tiež okolí susednej obce Kalinovo.

Ďalšie významnejšie záznamy sa z tohto územia priradujú obdobiu halštatskej kultúry (700 až 400 rokov pred n.l.). Náleziská poskytli skromnú zbierku keramiky.

Príchod Slovanov do Poiplia z juhozápadného Slovenska Pohroním sa datuje do 6.stor. n.l., keď Slovania obsadili v Lučenskej a Ipel'skej kotline úrodné terasy Ipľa a jeho prítokov. Podľa drobných nálezov je možné predpokladať, že sa mohli vyskytovať aj maličké osídlenia historických kultúr ako Kvádi, Rímania alebo Avari.

Prvá písomná zmienka je z roku 1335 – v Monumente Vatikana – pod názvom Magna Villa, keď patrila divínskemu panstvu. Neskorší názov Nagy Falwa je z roku 1424. V roku 1540 patrila obec rodine Mocsáryovcov. Neskôr v 2. pol. 16.storočia sa na tomto území zdržiavali aj Turci, ktorí mali v neďalekom Filákovce významné sídlo. Z roku 1554 sa nachádza zmienka o obci v tureckom súpise obyvateľstva.

V minulosti sa územie terajšieho okresu Poltár vyznačovalo silnou sklárskou tradíciou, toto remeslo sa však obce Veľká Ves významnejšie nedotklo. Obyvateľstvo sa zaoberalo poľnohospodárstvom, hrnčiarstvom a kolárskou výrobou.

B/ Prírodné zdroje

B 1. Štruktúra pôdneho fondu

Rozlohu a rozdelenie charakteru pozemkov podľa údajov geodézie a kartografie a katastra SR dokumentuje nasledujúca tabuľka č. a graf č. .

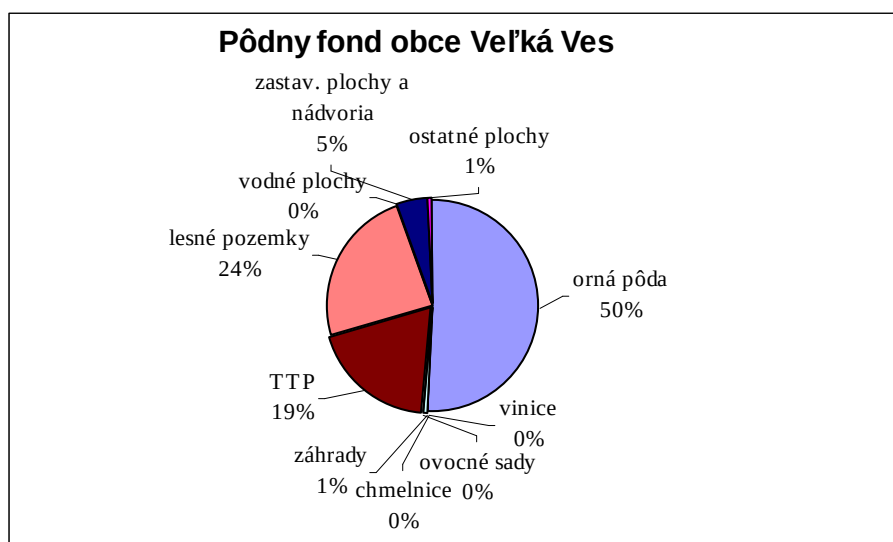
Druhy pozemkov v obci Veľká Ves (v ha)

Tab.č. 2

celková výmera	orná pôda	chmelnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	lesné pozemky	vodné plochy	zastav. plochy a nádvorie	ostatné plochy
980,3153	494,6449	0	0	10,1586	0	184,4698	237,1812	2,3025	46,1512	5,4071

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 2006

Graf č.1

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 2006

Lesné hospodárstvo

Katastrálne územie obce Veľká Ves má pomerne malé zastúpenie lesnej vegetácie. Súvislejším lesom je pokrytá len severozápadná časť riešeného územia. Celková výmera lesných porastov tvorí 193,1336 ha, t.j.22,17 % z celkovej katastrálnej výmery. Vyskytujú sa lesy dubovo-cerové a dubovo - nátržníkové.

Vyskytujú sa najmä lesy hospodárske – produkčné lesy, ktorých hlavným funkčným zameraním je produkcia drevnej hmoty. Ostatné funkcie sú druhoradé.

Pôdne druhy

Pôdne druhy vyskytujúce sa charakterizovanom katastri sú piesočnatohlinité, hlinité až ílovitohlinité (Tab.č.3).

Produkčný potenciál pôd je vyjadrený indexom produktivity pôd a pre oblasť katastra obce Veľká Ves sa pohybuje v rozsahu od 51 až do 71 bodov, kde v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ) vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy.

Zastúpenie pôdných druhov v okresoch SR [% z poľnohospodárskej pôdy]

Tab.č. 3

Okres	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Poltár	24,72	52,10	18,31	4,70	0,17

Zdroj: VÚPOP 2007

Nitrátová smernica

Smernica 91/676/EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva

"**Nitrátová direktíva**" je súborom opatrení smerujúcich k zníženiu možností znečistenia vodných zdrojov (povrchové aj podzemné) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z minerálnych hnojív, a z hospodárskych hnojív (maštalný hnoj, hnojovica, močovka) a to vtedy, keď sú aplikované v nadmerných dávkach a v nesprávnom čase, alebo keď sú zle uskladňované.

Zraniteľné oblasti boli na území SR vyčlenené Nariadením vlády SR zo dňa 26.6.2003. Podľa tohto nariadenia bolo 1546 obcí vyhlásených za územia zraniteľné z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia.

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe bol schválený vo vedení MP SR a tlačou vydaný v roku 2001.

V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdných, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia:

kategória A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia

kategória B - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia

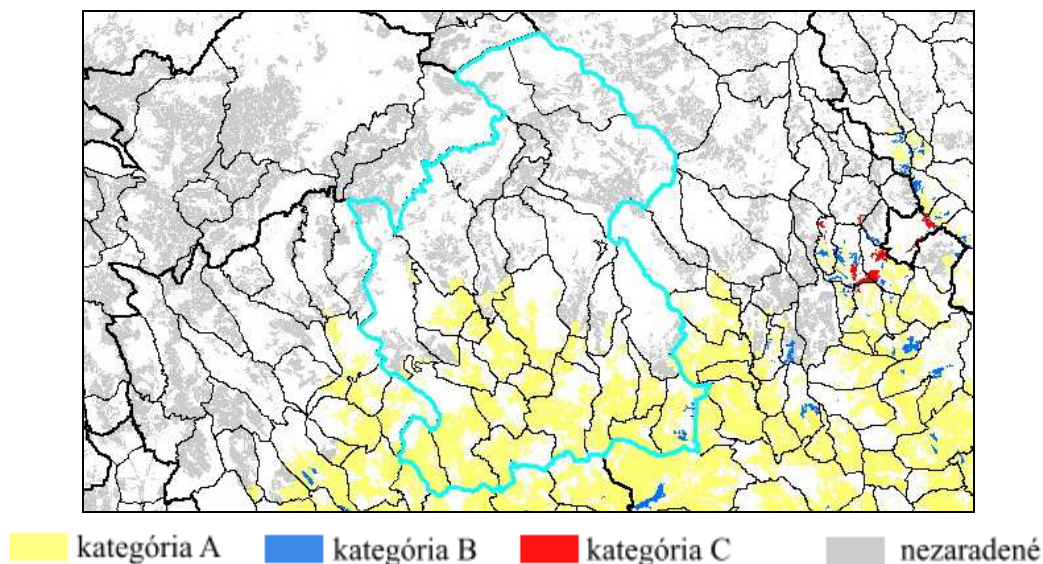
kategória C - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia

Podmienky hospodárenia na A, B, C produkčných blokoch sú podrobne uvedené v "Programe hospodárenia".

Obec podľa Smernice 91/676/EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva je zaradená medzi produkčné bloky s obmedzením hospodárenia, a to konkrétne do kategórie **A** obmedzenia hospodárenia v lokalitách Halič a Lovinobaňa. Obec je zaradená do zraniteľnej oblasti pôdy.

Nitrátová smernica – územie zahrnuté do NS v okrese Poltár

Obr. č.3

Zdroj: SAŽP

B.2 Klimatické pomery

Obr.č.4

Obec sa nachádza v území Lučeneckej kotliny, ktorá je podľa priemerných teplôt teplou oblasťou. Vyznačuje sa priemernými dennými teplotami začínajúcimi od -2°C až $4,3^{\circ}\text{C}$ (január) až po 17°C až 20°C (júl). Ročná výdatnosť zrážok je okolo 600 – 710mm. Snehová prikrývka trvá v priemere 55 – 65 dní.

Územie je zaradené do oblasti teplej, suchej až mierne suchej klímy s chladnou zimou a miernou inverziou teplôt. Počet letných dní: 63. Snehová pokrývka je okolo 20-27 cm Na režim slnečného svitu pripadá ročné maximum na mesiac júl a ročné minimum na mesiac december.

B.3. Hydrologické pomery

Okrem malého vodného toku Fil'ku v katastri obce nie je žiadny iný vodný tok ani minerálny prameň.

B.4 Fauna a flóra

V severnej časti katastrálneho sa nachádza biotop národného významu Dubovo-cerové lesy a dubovo-nátržníkové lesy. Západne od katastrálneho územia obce Veľká Ves je údolie potoka Točnica, ktoré je evidované ako významná lokalita, tvorená zvyškami starého dubového lesa s meandrujúcim potokom.

B.5 Nerastné suroviny

V súčasnosti je výskyt železných rúd nepatrný, no do železoruďnej oblasti patrili v druhej polovici 20.stor. okrem ďalších okolitých katastrálnych území aj v obci Veľká Ves.

Pod neogénnym súvrstvom poltárskej formácie sa tiahne na severovýchod súvrstvie magnezitových ložísk (Veľká Ves, Poltár, Breznička). Ťažba magnezitu bola tak intenzívna, že dnes sú už ložiská takmer vyčerpané a niektoré iba čakajú na využitie. Odkryté ložisko magnezitu je možné vidieť v malom opustenom kameňolome medzi Tomášovcami a Veľkou Vsou, juhozápadne od osady Samotrč.

Významné sú aj viaceré ložiská žiaruvzdorných surovín, silikátových nerudných surovín a tehliarskych surovín. Jediné ložisko s bilančnými zásobami azbestu na Slovensku sa nachádza pri Kalinove – susednej obci k obci Veľká Ves. V katastri obce Breznička je ložisko stavebného a dekoračného kameňa aj ložisko vápenca.

V katastrálnom území obce Veľká Ves Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici eviduje nasledovné ložiská vyhradených nerastov:

- chránené ložiskové územia:
- Kalinovo IV (žiaruvzdorné íly) a dobývací priestor Kalinovo IV – Močiar,
- Kalinovo VI (žiaruvzdorné íly),
- Vidiná Halier (tehliarske suroviny) a dobývací priestor Vidiná (Ipeľské tehelne, a.s. Lučenec).
- výhradné ložiská (568, 777),

B.6 Životné prostredie

Z hľadiska kvality životného prostredia patrí územie okresu Poltár medzi najmenej narušené a pomerne kvalitné územia v banskobystrickom kraji. Pokles priemyselnej výroby pozitívne ovplyvnil stav životného prostredia.

Podobne aj zníženie intenzifikácie využívania pôdy v poľnohospodárstve priaznivo ovplyvnilo hodnoty znečistenia pôdy a vody.

Najväčšie znečistenie ovzdušia spôsobujú len hospodárske dvory zamerané na živočíšnu výrobu, potom sú to kotolne na tuhé a plynné palivo.

V riešenom katastrálnom území obce Veľká Ves sa nachádzajú špecifické a chránené územia:

- biotopy európskeho významu: *Dubovo-cerové lesy* a *Dubovo-nátržníkové lesy*
- biotop národného významu - mezofilné pasienky zväzu *Polygalo-Cyrosurenion*

V katastri obce Veľká Ves sa nenachádzajú ďalšie veľkoplošné ani maloplošné chránené územie, chránené stromy, ani osobitne chránené územia či osobitné územia ochrany spadajúce do Sústavy Natura 2000.

V blízkom území – katastri susednej obce Kalinovo je registrovaná prírodná rezervácia Hrabovo. Toto územie reprezentuje poslednú zachovalú ukážku mezofilných aluviálnych lúk Poiplia s hromadným výskytom chránenej a kriticky ohrozenej korunkovky strakatej (*Fritillaria meleagris*).

U tunajších obyvateľov je skôr známa pod ľudovým názvom „kukučka“. Časť územia, na ktorom sa v Kalinove vyskytuje, je vyhlásená za chránené územie.

Obr. č. 5

Korunkovka strakatá (Fritillaria meleagris)

C/ Ľudské zdroje

C.1 Demografické charakteristiky

Štruktúra obyvateľstva obce Veľká Ves podľa produktívnosti

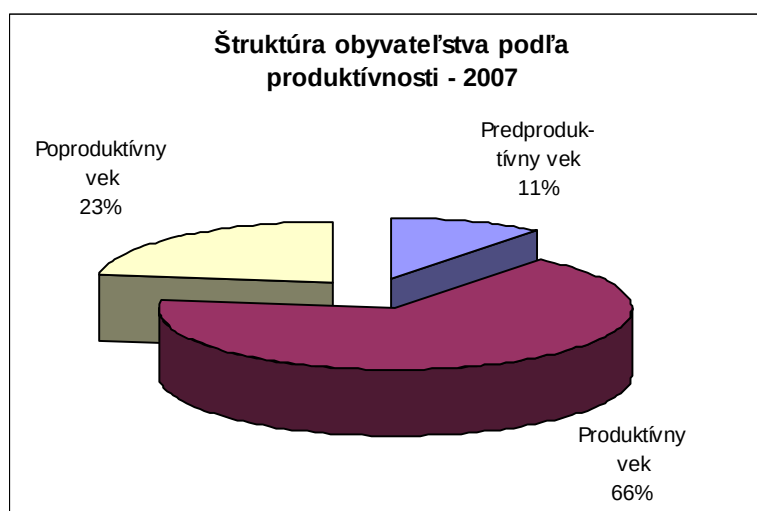
Tab.č.4

	Predproduktívny vek (0-14)	Produktívny vek (15-54Ž,15-59M)	Poproduktívny vek (55+Ž,60+M)	Celkom	Index starnutia
2001	57	273	106	436	185,96
2005	50	277	94	421	188
2006	50	273	94	417	188
2007	44	274	95	417	215

Zdroj: ŠÚ SR

V roku 2007 mala obec Veľká Ves 413 obyvateľov, z toho 208 žien a 205 mužov. Z dlhodobejšieho hľadiska je zaznamenaný mierny pokles predproduktívneho obyvateľstva a pomerne vyrovnané hodnoty počtu obyvateľstva v produktívnom a poproduktívnom veku. Môžeme konštatovať, že vývoj obyvateľstva je ustálený, nevykazuje väčšie odchýlky.

Graf č.2

Zdroj: ŠÚ SR

Nepriaznivý je pomer poproduktívneho obyvateľstva k predproduktívnemu, čo udáva vysoký index starnutia (od 185,96 – 215). Veková štruktúra tak vykazuje regresívny vývoj, takýmto trendom obyvateľstvo starne.

Vývoj počtu obyvateľstva obce Veľká Ves

Tab.č.5.

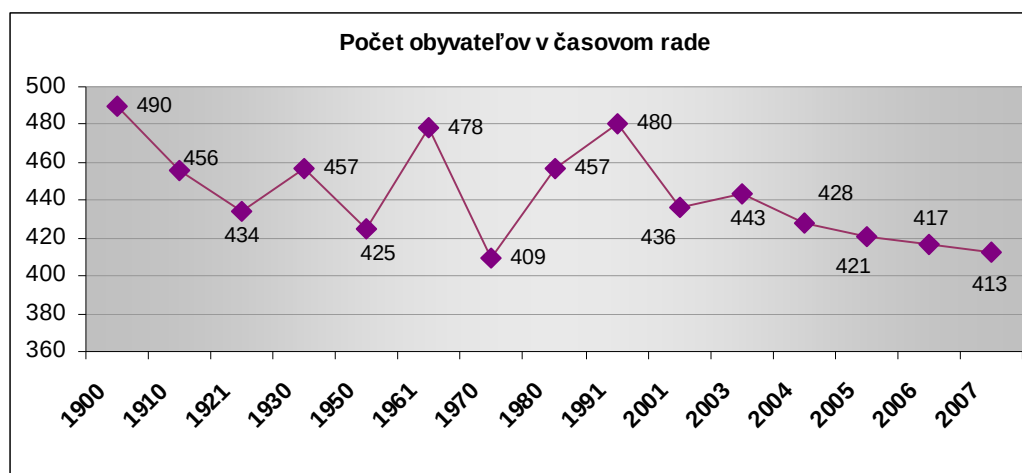
rok	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2003	2004	2005	2006	2007
Počet obyvateľov	490	456	434	457	425	478	409	457	480	436	443	428	421	417	413

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka ukazuje počty obyvateľstva v obci Veľká Ves v časovom rozsahu 107 rokov. Rozdiel v počte obyvateľov medzi rokom 1900 a 2007 je len 77 obyvateľov.

Graf č.3

Zdroj: ŠÚ SR

Výraznejšie odchýlky v počte nastali v povojnových rokoch od 1950 až do 1980, potom sa počet obyvateľov ustálil. Priemerná hodnota obyvateľov za sledované obdobie je 443 obyvateľov. Priemerný vek k 31.12.2007 je 40,69 rokov.

Bilancia pohybu obyvateľstva obce Veľká Ves

Tab.č.6

	2005			2006			2007		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
živonarodení	1	0	1	1	2	3	1	1	2
zomrelí	2	0	2	1	5	6	3	6	9
prírodný prírastok	-1	0	-1	0	-3	-3	-2	-5	-7
prist'ahovalí	0	1	1	3	2	5	5	10	15
vyst'ahovalí	6	1	7	0	6	6	8	4	12
celkový prírastok	-7	0	-7	3	-7	-4	-5	1	-4

Zdroj: ŠÚ SR, RegDat

Za sledované obdobie – posledné tri roky vykazuje pohyb obyvateľstva mínusové hodnoty. Prírodný prírastok za toto obdobie má rastúci záporný trend, zomrelo 11 žien a 6 mužov, pribudli 3 chlapci a 3 dievčatá. Za to isté obdobie sa vyst'ahovalo 14 mužov a 11 žien. Prist'ahovalo sa 8 mužov a 13 žien. Príčinami odsťahovania je migrácia za prácou a rodinné dôvody.

Štruktúra podľa národnosti

Tab.č.7

obec Veľká Ves	slovenská	maďarská	rómska	česká	ostatné
2001	430	4	0	0	2
2007	406	5	0	0	2

Zdroj: ŠÚ SR

V porovnaní s údajmi zo Sčítania ľudu, domov a bytov z 2001 sa údaje k 31.12.2007 nelíšia veľkými rozdielmi. Slovenská národnosť je priznávaná u 98,31% obyvateľstva obce. V obci nemajú prihlásený trvalý ani prechodný pobyt žiadni obyvatelia hlásiaci sa k rómskej národnosti.

Poznámka: Údaje sú uvádzané zo zdroja Štatistického úradu v Slovenskej republike zo SODB 2001, aktuálne údaje nie sú k dispozícii.

Štruktúra podľa vierovyznania

Tab.č.8

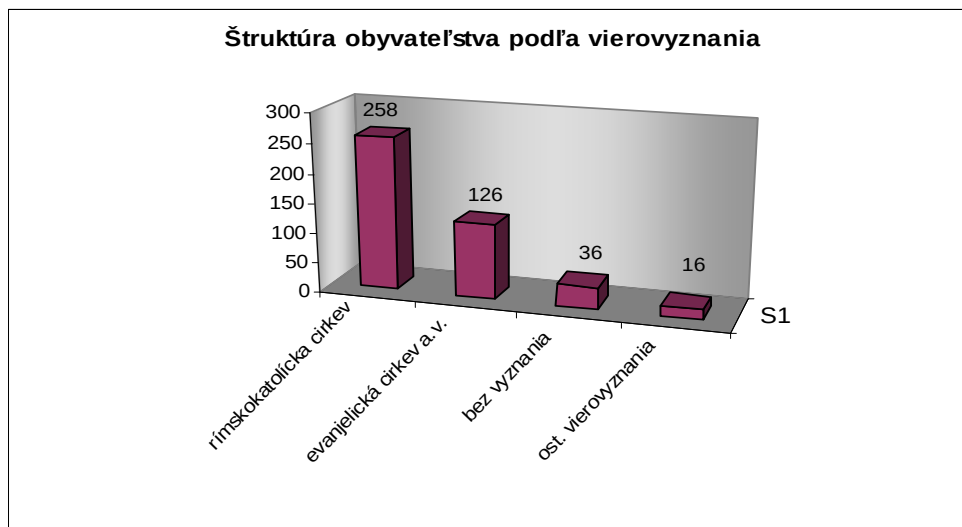
názov obce	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	bez vyznania	ostatné vierovyznania
Veľká Ves	258	126	36	16
	59,1 %	28,9	8,3	3,7

Zdroj: SOBD 2001

Z Grafu č.4 je zrejmé, že väčšina obyvateľstva vyznáva katolícku vieru, takmer o polovicu menej je obyvateľov s evanjelickým vierovyznaním, ostatné vierovyznania spolu tvoria asi 3,7% obyvateľstva a k8,3% obyvateľov sa nehlási k žiadnej viere.

Poznámka: Údaje sú uvádzané zo zdroja Štatistického úradu v Slovenskej republike zo SODB 2001, aktuálne údaje nie sú k dispozícii.

Graf č.4

Zdroj: SOBD 2001

Štruktúra podľa vzdelania

Tab.č.9

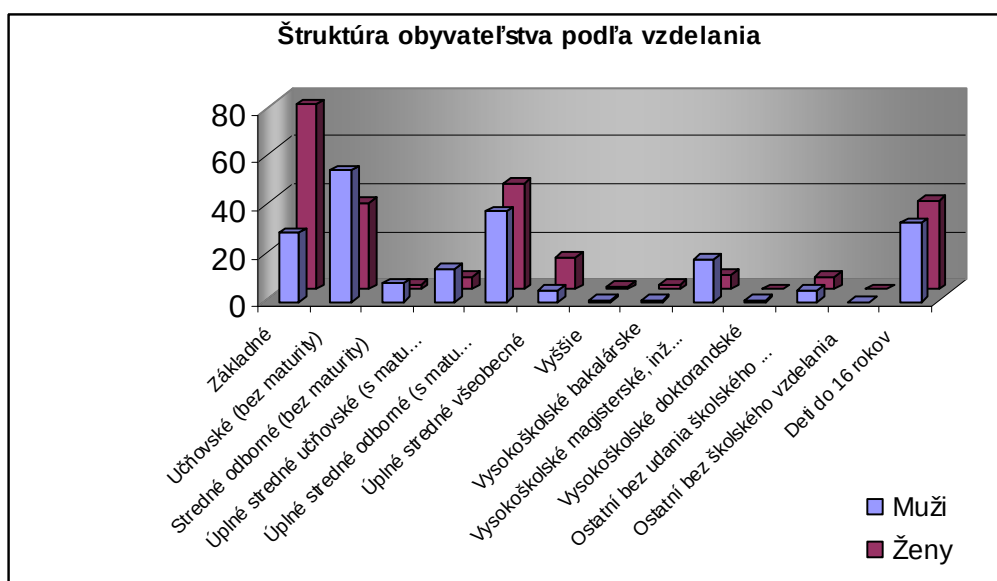
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	%
Základné	29	77	106	24,3
Učňovské (bez maturity)	55	36	91	20,87
Stredné odborné (bez maturity)	8	2	10	2,29
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	14	5	19	4,36
Úplné stredné odborné (s maturitou)	38	44	82	18,8

Úplné stredné všeobecné	5	13	18	4,13
Vyššie	1	1	2	0,46
Vysokoškolské bakalárske	1	2	3	0,69
Vysokoškolské magisterské, inžinierské, doktorské	18	6	24	5,5
Vysokoškolské doktorandské	1	0	1	0,22
Ostatní bez udania školského vzdelania	5	5	10	2,29
Ostatní bez školského vzdelania	-	-	-	
Deti do 16 rokov	33	37	70	16,06
Úhrn	208	228	436	100

Zdroj:SOBD 2001

Graf č.5

Zdroj:SOBD 2001

K obdobiu z roku 2001 (SOBD 2001) mala základné vzdelanie takmer štvrtina obyvateľstva obce, učňovské vzdelanie dosiahlo 20,87 % a 23,16 % obyvateľov absolvovali maturitné štúdium. Vysokoškolský diplom získali 28 obyvateľov, čo predstavovalo 6,41 % z celkového počtu. Počet detí do 16 rokov bolo spolu 70.

Poznámka: Údaje sú uvádzané zo zdroja Štatistického úradu v Slovenskej republike zo SOBD 2001, aktuálne údaje nie sú k dispozícii.

C.2 Kultúrno-spoločenské zdroje

K obci sa neviaže žiadna významná osobnosť.

V obci pôsobí jedna mimovládna organizácia Veľkoveské združenie - občianske združenie s činnosťou zameranou na rozvoj obce. Aktivity Veľkoveského združenia majú všestranné verejnoprospešné zameranie, a tak je možné konštatovať, že združenie napĺňa záujmy vekových a záujmových kategórií obyvateľstva obce.

Obyvatelia sa aktivizujú v združeniach v blízkej obci Kalinovo, najmä v Slovenskom združení zdravotne postihnutých a pri aktivitách združenia Klubu dôchodcov, alebo Dobrovoľného hasičského zboru.

D / Materiálne zdroje

D.1 Technická infraštruktúra

D.1.1. Bytový fond

Bytový fond

Tab.č.10

Obec	domov spolu	trvale obývaných domov	neobývaných domov	počet bytov	trvale obývané byty	neobývané byty
Veľká Ves	150	123	27	188	157	31

Zdroj: SOBD 2001

Kým v roku 2001 (SOBD 2001) je udávaných 150 domov a 188 bytov, k 31.12.2006 bolo trvale obývaných 123 domov a 191 bytov. Podrobnejšiu štruktúru a ukazovatele bývania nám poskytuje nasledujúca Tab.č. Keďže sú to informácie z roku 2001 - získavané len počas Sčítania obyvateľov, domov a bytov, slúžia kvôli prehľadu a v súčasnosti už nie sú aktuálne.

Bytový fond (ukazovatele bývania)

Tab.č.11

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	149	1	0	150
Trvale obývaných domov	122	1	0	123
v %	99,2	0,8	0	100
v tom vlastníctvo:				
štátu	-	-	-	-
bytového družstva	-	-	-	-
obce	1	0	0	1
fyzickej osoby	121	0	0	121
právnickej osoby	-	-	-	-
ostatných	0	1	0	1
s 1-2 nadzemnými podlažiami a nezistené	121	0	0	121
s 3-4 nadzemnými podlažiami	1	1	0	2
s 5+ nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
Ubytovacích zariadení bez bytu	-	-	-	-
Neobývaných domov	27	0	0	27
z toho: určených na rekreáciu	4	0	0	4
Priemerný vek domu	40	26	-	39
Bytov spolu	182	6	0	188
v tom: trvale obývané	151	6	0	157
v %	96,2	3,8	0	100
z toho družstevné	0	1	0	1
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	-	-	-	-
neobývané	31	0	0	31
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	2	0	0	2
neobývané, určené na rekreáciu	4	0	0	4
neobývané, uvoľnené na prestavbu	3	0	0	3
neobývané, nespôsobilé na bývanie	7	0	0	7
neobývané po kolaudácii	1	0	0	1
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	-	-	-	-
neobývané z iných dôvodov	14	0	0	14
nezistené	-	-	-	-
Trvale obývané byty:				
Materiál nosných múrov: kameň, tehly	122	6	0	128
drevo	-	-	-	-
nepálené tehly	17	0	0	17
ostatné a nezistené	12	0	0	12

Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	7	0	0	7
2 izby	33	0	0	33
3 izby	61	5	0	66
4 izby	24	0	0	24
5+ izieb	26	1	0	27
Bývajúcich osôb	408	28	0	436
Počet CD	168	6	0	174
Počet HD	147	6	0	153
Obytné miestnosti	491	20	0	511
Počet osôb na 1: byt	2,7	4,67	-	2,78
obytné miestnosti	0,83	1,4	-	0,85
CD	2,43	4,67	-	2,51
HD	2,78	4,67	-	2,85
Obytná plocha bytu v m ²	9 154	296	0	9 450
Celková plocha bytu v m ²	15 779	471	0	16 250
Priemerný počet:				
- m ² obytnej plochy na 1 byt	60,6	49,3	-	60,2
- m ² celkovej plochy na 1 byt	104,5	78,5	-	103,5
- m ² obytnej plochy na 1 osobu	22,4	10,6	-	21,7
- obytných miestností na 1 byt	3,25	3,33	-	3,25

Zdroj: SOBD 2001

Nedostatočne kapacitne využité alebo voľné budovy

K takýmto budovám môžeme zaradiť aj budovu bývalej školy, ktorá v súčasnosti slúži ako modlitebňa. V kategórii hospodárskych budov sa nevyužívajú budovy v areáli bývalého družstva.

D.1.2. Doprava a dopravné vzťahy

Miestne komunikácie

Cez obec prechádza cestná komunikácia II. triedy E 595 smer na Lučenec. Dĺžka miestnych komunikácií je 4 km, v kategórii bezprašné. Dĺžka chodníkov spolu je 1 km. Miestne komunikácie zahŕňajú obecné komunikácie aj poľnohospodárske cesty.

Železničná doprava

Situáciu v železničnej doprave približuje nasledovná mapka.

Zdroj: www.zssk.sk

Mimo obce (cca 1 km) vedie neelektrifikovaná železničná trať č.162 Lučenec - Utekáč. V pracovné dni je priemerne okolo 9 spojov smerom na Lučenec a približne 10 spojov smerom na mesto Poltár.

Mapka ukazuje aj trať č.163 Breznička – Katarínska Huta a trať č.175 Poltár – Rimavská Sobota, ktoré boli zrušené z dôvodov zlého technického stavu a ekonomickej situácie dopravcov.

Autobusová doprava

Obec Veľká Ves má dobré autobusové napojenie na okresné mestá Lučenec aj Poltár. V pracovné dni je okolo 18 spojov priamo na Lučenec a približne 15 spojov na mesto Poltár.

Cyklistická doprava

Obcou vedie cyklistický náučný chodník Lučenec – Halič – Tomášovce -Veľká Ves – Kalinovo - Breznička – Poltár – Rovňany – Uhorské - Málinec.

Letecká doprava

Časť katastrálneho územia obce Veľká Ves sa nachádza v prekážkových rovinách letiska Lučenec, stanovených v zmysle predpisu L14S – Športové letiská.

D. 1.3. Inžinierske siete

Vodovodná a kanalizačná sieť

V obci Veľká Ves je verejný vodovod. Kanalizačná sieť a napojenie na ČOV neexistuje. Z toho dôvodu musia mať obyvatelia vybudované septiky, žumpy alebo domáce čističky odpadových vôd.

Zo skupinového vodovodu SKV Málinec je dodávaná pitná voda do územných obvodov Lučenec a Poltár.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou zabezpečuje StVPS, a.s. Lučenec, cez skupinový vodovod MSV a HPL. Hlavným zdrojom skupinového vodovodu je vodárenská nádrž VN Málinec na Ipli. Celková kapacita vodných zdrojov pre SKV Málinec je v súčasnosti $Q_{min.} = 280 \text{ l/s}$.

V roku 2007 bolo z tohto zdroja zásobovaných 356 obyvateľov obce Veľká Ves, predstavuje to 85,2%.

Energetika, plyn a telekomunikácie

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN linky 22 kV prostredníctvom miestnych transformačných staníc. Správca energetickej siete je Stredoslovenské energetické závody, a.s. Lučenec.

V obci je rozvodná sieť plynu. V súčasnosti je v obci Veľká Ves 93 % domácností plynofikovaná, na plyn je napojených 112 domácností. Najväčšími zdrojmi tepla sú kotolne na Obecnom úrade a v Materskej škole. Ostatné objekty sú vykurované tuhým palivom alebo elektrickou energiou.

Spoje a telekomunikačné zariadenia

V území sa nachádzajú trasy telekomunikačných káblov rôznej dôležitosti, významu a konštrukcie, vrátane zariadení a objektov v správe T-Com, a.s.

Pošta aj automatická telefónna ústredňa (ATÚ) sa nachádza v obci Kalinovo. Telekomunikačné siete sú zastúpené sieťou spoločnosti T-Com a mobilnou sieťou mobilných operátorov T Mobile a Orange. Obec nemá káblovú televíziu, len obecný rozhlas.

Verejné osvetlenie

Obec má verejné osvetlenie, ktoré si v blízkej dobe bude vyžadovať rekonštrukciu.

Odpadové hospodárstvo

Problematické sa javia čierne skládky v okolí obce, najmä v blízkosti hlavných ciest. V súčasnosti nepoužívaná a zatiaľ neuzavretá skládka tuhého odpadu v časti Veľká Ves – Jazvina sa do budúcnosti javí ako ekologická záťaž. Jej prevádzkovateľom je NAFTEX EKO, s.r.o., so sídlom v Lučenci.

Obec Veľká Ves má vypracovaný Program odpadového hospodárstva, ktorý bol schválený Okresným úradom ŽP v meste Poltár. Dopĺňa ho všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnym a drobným stavebným odpadom.

Obec je súčasťou Združenia obcí pre likvidáciu komunálneho odpadu Poltár. Domový odpad sa separuje a ukladá do kuka nádob a 1-krát za 2 týždne je odvázaný na skládku odpadov mesta Poltár. Odber zabezpečuje súkromná firma.

Najväčšie znečistenie ovzdušia spôsobujú len hospodárske dvory zamerané na živočíšnu výrobu, potom sú to kotolne na tuhé a plynné palivo.

D.2. Sociálna infraštruktúra

D.2.1 Zdravotná infraštruktúra

Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce Veľká Ves poskytujú zariadenia mimo obce, a to:

- zdravotné stredisko, ktoré sa nachádza v obci Kalinovo
- poliklinika v meste Poltár
- nemocnica v meste Lučenec
- lekárne v mestách Poltár a Lučenec a Kalinovo

V obci sa nenachádza opatrovateľské zariadenie, resp. zdravotnícke zariadenie iného druhu.

D.2.2 Školská infraštruktúra

V obci Veľká Ves bola v minulosti zriadená jednotriedna základná škola s piatimi ročníkmi, ktorá bola zrušená v roku 1975. V súčasnosti navštevujú žiaci z Veľkej Vsi najbližšiu základnú školu v obci Kalinovo, prípadne v Lučenci. V obci nie je materská škola.

Obr. č. 7

D.2.3 Kultúrna infraštruktúra

V obci Veľká Ves sa nachádza:

Evanjelický kostol ev a. v. - národná kultúrna pamiatka, evidovaná v zozname národných kultúrnych pamiatok pod č. 492. Kostol je postavený v barokovo-klasicistickom štýle. V kostole je oltár z neskoro klasicistického obdobia (r.1871) a olejomalba na plátne obraz Krista v Getsemanskej záhrade od Móra Thana .

Rímskokatolícky kostol Svätej rodiny - rímsko-katolícka fara sa nachádza v obci Breznička. Kostol bol dokončený v roku 2002.

Kultúrna vybavenosť na území obce je zastúpená nasledovne:

Tab.č. 12

Názov objektu	Stručný popis
kultúrny dom	kapacita sály cca 150stoličiek
objekt bývalej školy	využívaný dočasne na cirkevné účely
Tele-dom s internetom	informačné priestory pre obyvateľov
Obecná knižnica	cca 10 000 knižných zväzkov

Zdroj: Spracovateľ

D.2.4 Športová a rekreačná infraštruktúra

Tab.č. 13

Názov objektu	Stručný popis
futbalové ihrisko	bez príslušnej vybavenosti
tenisové kurty	
umelé klzisko	na dvore pri Obecnom úrade
danielia obora a bažantnica	
poľovnícka chata s areálom pre výcvik psov	

Zdroj: Spracovateľ

Obr.č.8

Obr.č.9

Ďalšie infraštruktúrne zariadenia v obci Veľká Ves:

Tab.č. 14

Názov objektu	Stručný popis
Hasičská zbrojnica	

Zdroj: Spracovateľ

V obci nie zriadená obecná polícia, najbližšia policajná stanica sídli v meste Poltár.

E/ Ekonomické zdroje

E.1 Ekonomická charakteristika

Ekonomické aktivity v súčasnosti a v minulosti (2001) sa pomerne líšia. Kým v minulosti sa ekonomické činnosti orientovali na oblasť poskytovania služieb (39,4%) a poľnohospodársku činnosť (21,1%) s činnosťou v priemysle a stavebníctve (20,7%) s približne na rovnakej úrovni, súčasnosť je charakteristická najmä pre oblasť služieb. Pokles aktivít v poľnohospodárskom sektore je spôsobená úpadkom poľnohospodárskeho družstva v Kalinove, ktoré rušilo svoje prevádzky/dvory.

Infraštruktúrne podmienky neumožňujú situovanie väčšieho zamestnávateľa, ale blízkosť priemyselného centra - mesta Lučenec si to ani nevyžaduje. Obyvatelia obce dochádzajú za prácou pomerne krátke vzdialenosti a uplatnenie nachádzajú hlavne menší podnikatelia resp. živnostníci.

E.2 Majetok obce

Štruktúru majetku obce Veľká Ves tvoria z väčšej časti miestne komunikácie, verejné priestranstvá, parky a verejná zeleň, 3 verejné objekty a iný majetok celkom v objeme cca 126,00 tis. € (3,8 mil.Sk).

Do roku 2013 plánuje obec s podporou z fondov EÚ preinvestovať projekty v hodnote celkom 212,50 tis. € v štruktúre cca 49 791,00 € do cestnej infraštruktúry, 149 372,00 € do sociálnej infraštruktúry a 13278,50 € tvoria ostatné investičné zámery.

E.3 Ekonomická štruktúra obyvateľstva

Miera nezamestnanosti v obci v roku 2001 dosahovala úroveň 6,9%. V súčasnosti sa pohybuje na úrovni cca 4,3% (december 2006).

K 31.12.2007 bol počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci 237, čo je 54,2% z celkového obyvateľstva.

Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov k tomuto dátumu bol 17 obyvateľov. Podľa týchto údajov k 31.12.2007 vychádza miera nezamestnanosti 7,17 %. Je to však nepresný údaj z toho dôvodu, že nie všetci ekonomicky aktívni a zároveň nepracujúci sú v evidencii na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny.

Obec Veľká Ves je jedno z mála obcí s takou nízkou mierou nezamestnanosti v okrese Poltár. K 30.9.2008 bola v okrese Poltár miera nezamestnanosti 15,63%.

Štruktúra počtu uchádzačov o zamestnanie

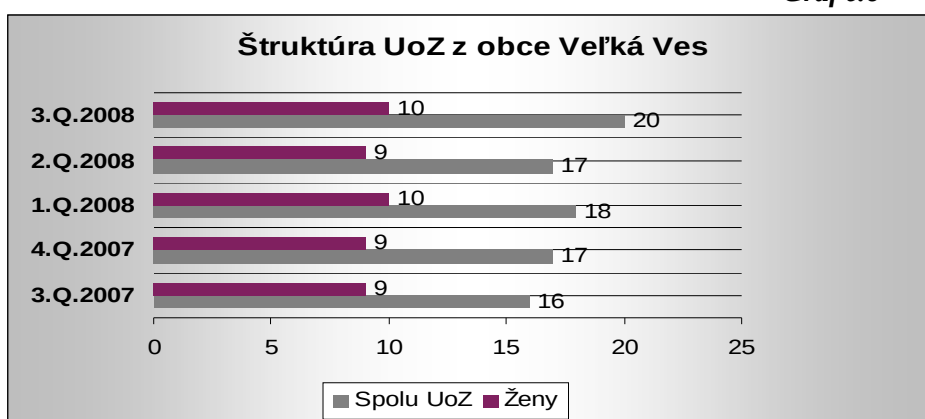
Nasledujúca Tab.č.15 uvádza prehľad a porovnanie o počte uchádzačov o prácu k 31.03. 2008

Tab.č.15

Územie	Banskobystrický kraj	Okres Poltár	Obec Veľká Ves
<i>Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO)</i>	313 502	10 936	-
<i>Uchádzači o zamestnanie (UoZ) celkom</i>	48 015	1 968	18
<i>Miera nezamestnanosti vypočítaná z počtu EAO</i>	13,74	15,92	-

Zdroj: ÚPSVAR

Graf č.6

Zdroj: ÚPSVAR

E.4 Priemysel

Štruktúra priemyselnej výroby v obci Veľká Ves je zastúpená len niekoľkými podnikateľskými subjektmi:

- KVEL – sklad fľaškového materiálu, situovaný v južnej časti zastavaného územia, pri cintoríne,
- Autodoprava – prevádzka situovaná medzi severnou časťou zástavby a futbalovým ihriskom.
- Drobné remeselné prevádzky miestneho charakteru sú rozptýlené v zastavanom území obce, niektoré sú prevádzkované v rámci rodinných domov, ktoré poskytujú občanom na živnosť, napríklad: probugas, zámočníctvo a pod.

Výrobné územie v katastrálnom území obce Veľká Ves tvoria:

Tab.č.16

Charakter zariadenia	Stručný popis
podnikateľské aktivity výrobného, skladového a obslužného charakteru	
areály hospodárskych dvorov	zamerané na rastlinnú a živočíšnu výrobu
areál s chovom koní	
zariadenia technickej infraštruktúry	skládka odpadov

Zdroj: Spracovateľ

Obr. č. 10

E.5 Poľnohospodárstvo

Pre poľnohospodársku činnosť disponuje územie kvalitnou pôdou a je zaradované do strednej až vysokej poľnohospodárskej produkčnej oblasti.

Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Kalinove a niekoľko samostatne hospodáriacich roľníkov.

Rastlinná výroba je zameraná hlavne na pestovanie obilnín, menej okopanín a krmovín. Obec je zaradená do repárskej výrobnjej oblasti.

Poľnohospodárskou výrobou sa v riešenom území zaoberalo Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Kalinove, ktoré obhospodarovalo katastrálne územia obcí Kalinovo, Hrabovo, Veľká Ves, Breznička, Mládzo a Podkriváň. V katastrálnom území obce Veľká Ves malo toto družstvo dva hospodárske dvory, ktoré si v súčasnosti prenajíma Macedónec.

E.6 Podnikateľská sféra

Podľa evidencie v živnostenskom registri uvádzajú ako sídlo, resp. prevádzku obec Veľká Ves 10 živnostníci.

Predmetom činnosti sú prevažne maloobchodná a veľkoobchodná činnosť, sprostredkovacie práce, podnikanie v oblasti nakladania s odpadmi, zámočníctvo, výroba a spracovanie skla, vedenie účtovníctva a pod.

Z hľadiska podnikateľských aktivít v obci prevládajú drobné podnikateľské aktivity, v rámci ktorých môžeme hovoriť o samozamestnávaní. Len v niekoľkých prípadoch podnikatelia majú aj viac zamestnancov.

Nezanedbateľným faktorom sociálno-ekonomického charakteru je skutočnosť, že na veľkosť obce pomerne veľa osôb odchádza za prácou do zahraničia.

K 31.12.2006 podľa údajov Štatistického úradu SR:

subjekty vedené v registri štatistických jednotiek	33
z toho: PRÁVNICKÉ OSOBY spolu	5
z toho: podniky:	1
neziskové inštitúcie	4
FYZICKÉ OSOBY nezapísané v OR SR	28
z toho: živnostníci	21
slobodné povolania	3

E.7 Obchodná sféra

V obci je pomerne slabá ponuka služieb a len veľmi skromná druhová škála obchodno-obslužnej vybavenosti.

Tab.č.17

Charakter zariadenia	Stručný popis
Obchod so zmiešaným tovarom	2 predajne
pohostinstvo	1 pohostinstvo

Zdroj: Spracovateľ

E.8 Cestovný ruch

Obr. č. 11

V obci nie je žiadne zariadenie cestovného ruchu.

Existujú predpoklady pre podnikateľské aktivity v oblasti CR charakteru letnej turistiky v niektorých formách ako jazdecká turistika, resp. prímestská rekreácia v prírodnom prostredí. Vhodné sú aj agroturistické aktivity na poľnohospodárskych, resp. farmárskych dvoroch.

F / Partnerstvá, účasť v združeniach. Podujatia, aktivity, projekty.

F.1 Partnerstvá, účasť v združeniach

- **Združenie miest a obcí Novohradu** - združenie obcí v regióne Novohrad
- **Mikroregión Háj** - záujmové združenie obcí s ďalšími obcami Kalinovo, Breznička, Mládzo, Pinciná a Nové Hony.
- **Partnerstvo pre rozvoj regiónu Poltár** - medzi sektorové partnerstvo, do ktorého patrí aj obec Veľká Ves.
- V roku 2008 vzniklo verejno-súkromné partnerstvo **MAS Hornohrad**, ktoré združuje členov za účelom spoločného využitia prostriedkov z Programu rozvoja vidieka v rámci opatrenia Leader.
- **Združenie obcí pre likvidáciu komunálneho odpadu Poltár** - vzniklo za účelom spravovania skládky komunálneho odpadu so sídlom v Brezničke.
- obec sa aktívne zapája do aktivít MR Hornohrad, participuje na spoločných akciách a projektoch

F.2 Podujatia, aktivity, projekty

- Výcvik poľovníckych brlohárskych psov – poľovnícka aktivita v areáli umelého líščieho brlohu vo Veľkej Vsi
- Hornohradské športové dni
- Letný tábor pre deti z MR Háj
- rôzne obecné aktivity, ako napr. Štefánska zábava, športové zápasy a pod.

Obr. č. 12

G / SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<u>Prírodné:</u> – zdravé prostredie a príroda – kvalitná poľnohospodárska pôda – chránené ložiskové územia <u>Ľudské:</u> – aktívne zapojenie obce do regionálnych aktivít <u>Ekonomické:</u> – dobrá kvalita pôdy – poloha obce v blízkosti priemyselného centra – dopravná dostupnosť – priaznivá zamestnanosť <u>Kultúrne:</u> – historické a kultúrne tradície – národná kultúrna pamiatka (evanjelický kostol z roku 1772) <u>Materiálne:</u> – plynofikácia a vodovod v obci – snaha o skrášlenie vzhľadu obce – separovanie zberu v obci <u>Cestovný ruch:</u> – vhodné podmienky na rozvoj agroturistiky – turisticky zaujímavé prostredie – dobré podmienky pre rozvoj poľovníctva,	<u>Prírodné:</u> – slabé využitie prírodných zdrojov a ich finalizácia – znečisťovanie prírodných zdrojov – čierne skládky <u>Ľudské:</u> – malý záujem o veci verejné – migrácia mladých ľudí do iných regiónov a zahraničia – nepriaznivá demografická štruktúra obyvateľstva, – negatívny populačný vývoj daný nízkou mierou natality obyvateľstva a migráciou, <u>Ekonomické:</u> – nízka ponuka pracovných príležitostí v obci – odliv kvalifikovanej pracovnej sily – nedostatok kapitálu – nízka kúpyschopnosť obyvateľstva – slabá a málo kvalitná ponuka služieb – stagnácia poľnohospodárstva, – nedostatok investícií v agrárnom sektore, <u>Kultúrne:</u> – slabá voľnočasová organizovanosť obyvateľov (chýbajúce MVO) <u>Materiálne:</u> – kanalizačná sieť – chýbajúca – vypúšťanie splaškov do vonkajšieho prostredia, najmä do povrchových vôd – neudržiavané priekopy pri ceste, – nedobudovaná infraštruktúra – neestetické riešenie vzhľadu obce – nekvalitné komunikácie – zlý technický stav obecných budov a zariadení, – absencia športovísk a oddychových zón, – slabá dostupnosť internetu – majetko-právne nevysporiadané pozemky

	<i>a nehnuteľnosti</i> – problematické uplatnenie opatrovateľských kapacít – chýbajúce zdravotné služby v obci <u>Cestovný ruch:</u> – značenie cyklotrasy cez Veľkú Ves – nedostatočné využívanie prírodného potenciálu, – zanikajúce praktiky ľudovej výroby, – žiadny podnikateľský subjekt podnikajúci v cestovnom ruchu – nedostatok finančných prostriedkov
Príležitosti	Ohrozenia
<u>Ekonomické:</u> – možnosť získania FP zo zdrojov EÚ – integrácia do regionálnych aktivít v ekonomickej a iných oblastiach – využitie prírodných podmienok a polohy obce v rozvoji cestovného ruchu, – rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti (agroturistika, sociálne služby v zariadeniach rodinného typu), <u>Sociálne:</u> – výstavba nových rodinných domov – podpora sociálnej starostlivosti v obci (zlepšenie starostlivosti o dôchodcov, deti atď.) – využitie nepoužívaných budov na sociálny účel (opatrovateľská služba) – ponuka atraktívneho bývania na vidieku. <u>Enviromentálne:</u> – podpora ochrany životného prostredia – zvýšenie podielu využívaného komunálneho odpadu. – využívanie alternatívnych zdrojov energií – legislatívne vysporiadanie a využitie neužívaného bytového a domového fondu	<u>Miestne:</u> – vplyv nepriaznivého demografického vývoja – pokles záujmu o malé a stredné podnikanie v obci (úpadok ekonomickej činnosti, služieb a pod..) – zvýšenie znečisťovanie povrchových a podzemných vôd nevybudovaním kanalizácie a ČOV, – prehlbujúce sa znečisťovanie životného prostredia divokými skládkami, <u>Regionálne:</u> – oslabenie ekonomickej stability regiónu Poltár s dosahom na malé obce okresu – nie sú jasné nosné piliere politiky rozvoja CR v regióne <u>Národné:</u> – legislatívne podmienky pre poľnohospodársku výrobu – časté zmeny, aj zmeny z EÚ – obmedzenia pri čerpaní FP z európskych fondov pre malé obce – cenová politika v poľnohospodárstve – nepriaznivé podmienky pre MSP

H/ Analýza problémov

Na základe zostavenej SWOT analýzy a vyseparovaných problémov boli identifikované kľúčové problémy, ich príčiny a následky.

Analýza problémov vedie k stanoveniu týchto kľúčových problémov:

1. zhoršovanie životného prostredia ľudskou činnosťou
2. stagnácia rozvoja podnikateľskej činnosti, poľnohospodárstva a cestovného ruchu
3. nepostačujúca úroveň obecnej infraštruktúry
4. nepostačujúce podmienky pre kultúrno-spoločenský a sociálny život

I/ Vízia

„Víziou obce Veľká Ves je byť celkom, ktorý sa vyznačuje vysokou životnou úrovňou obyvateľov, ich sociálnym zabezpečením, moderným životným štýlom s úctou k vlastným tradíciám, zdravým životným prostredím, kvalitnou infraštruktúrou a vhodnými podmienkami pre pracovný, ekonomický, kultúrny a spoločenský život.“

J / Stratégia rozvoja – definícia cieľov

Na odstránenie týchto kľúčových problémov bola zadaná stratégia rozvoja obce Veľká Ves s týmto strategickým cieľom:

Využiť všetky možnosti a vynaložiť úsilie všetkých k tomu, aby boli priamo v obci Veľká Ves najlepšie podmienky pre všestranne kvalitný život občanov, a to zlepšením stavu životného prostredia, budovaním infraštruktúry, tvorby pracovných príležitostí, starostlivosti o starších občanov ako aj zlepšením podmienok pre rozvoj cestovného ruchu tak, aby sa obec stala domovom a miestom pre plnohodnotný život všetkých jej obyvateľov.

Strategický cieľ budú napĺňať tieto špecifické ciele a k nim patriace opatrenia:

Špecifický cieľ č.1. Rozvoj a podpora prírodných, historických a ekonomických daností so smerovaním na skvalitnenie života na vidieku v zdravom životnom prostredí a priaznivej ekonomickej atmosfére

Opatrenie č.1.1: Ochrana životného prostredia

Oblasť podpory:

- úprava a budovanie verejnej zelene
- ochrana lokalít dôležitých pre existenciu fauny a flóry
- zvýšenie stability prírodného, poľnohospodárskeho ako aj urbanizovaného územia
- zvyšovanie environmentálneho povedomia a výchova k lepšiemu vzťahu k životnému prostrediu

Merateľné ukazovatele:

- počet osvetových aktivít na ochranu ŽP
- plocha územia revitalizovanej verejnej zelene (m²)

Opatrenie č.1.2.: Podpora subjektov spracujúcich miestne zdroje ekologickým spôsobom spracovanie biomasy, alternatívne zdroje energie)

Oblasť podpory:

- osvetová a propagačná činnosť zameraná na podporu spracovania biomasy, resp. alternatívnych zdrojov energie
- spracovanie potrebných analýz a štúdií pre účely tejto činnosti
- vytváranie priaznivých podmienok pre činnosť subjektov spracujúcich biomasu a alternatívne zdroje energie

Merateľné ukazovatele:

- počet spracovaných informačných materiálov.

Opatrenie č.1.3.:Efektívne hospodárenie s odpadmi, znižovanie znečistenia životného prostredia spôsobené človekom

Oblasť podpory:

- zabezpečenie kompletného odkanalizovania obcí (projektová dokumentácia)
- osvetová a propagačná činnosť v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami na podporu separovaného a množstevného zberu odpadu
- integrované odpadové hospodárstvo nadväzujúce na regionálne plány integrovaného odpadového hospodárstva

Merateľné ukazovatele:

- množstvo vytriedeného odpadu (t/rok)
- zvýšenie podielu využívaného komunálneho odpadu (%)
- množstvo zhodnoteného biologického odpadu (t/rok).

Špecifický cieľ č.2. Podpora malého a stredného podnikania v obci, ako nástroja na zabezpečenie ekonomickej sebestačnosti obyvateľa aj obce

Opatrenie č.2.1.: Modernizovanie poľnohospodárskych malých subjektov – fariem v oblasti technického aj nehnuteľného vybavenia

Oblasť podpory:

- modernizácia a rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov
- vytvorenie databázy plôch a objektov vhodných na podnikanie
- spolupráca verejného a súkromného sektoru
- efektívne využitie voľných nevyužívaných budov a areálov

Merateľné ukazovatele:

- počet realizovaných projektov na revitalizáciu poľnohospodárstva a lesného poľnohospodárstva.
- počet nových zrekonštruovaných objektov
- počet novovytvorených pracovných miest v obci,
- počet nových podnikateľov zakladajúcich malé farmy

Opatrenie č.2.2.: Podpora turistických a remeselníckych aktivít – doplnkové nepoľnohospodárske činnosti

Oblasť podpory:

- vytipovanie a ponuka vhodných objektov na zriadenie remeselných dvorov
- budovanie nových ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia ubytovacích zariadení v súkromí
- motivácia obyvateľstva k diverzifikácii poľnohospodárskych činností.

Merateľné ukazovatele:

- počet podporených podnikateľov
- počet novovytvorených nepoľnohospodárskych služieb
- počet pracovníkov vzdelaných v oblasti CR
- počet realizovaných projektov na revitalizáciu poľnohospodárstva a lesného poľnohospodárstva.

Opatrenie č.2.3.: Podpora rozvoja služieb vo všetkých oblastiach, vrátane CR

Oblasť podpory:

- poskytovanie poradenských služieb pre podnikateľov prostredníctvom profesionálnych inštitúcií
- vytváranie predpokladov pre vznik a činnosť podnikateľov poskytujúcich služby pre verejnosť (obchodné služby, poradenské služby, informačné služby, služby v CR a pod.)

Merateľné ukazovatele:

- počet novovytvorených zariadení poskytujúcich služby,
- počet novovytvorených pracovných miest v obci,
- počet novovytvorených zariadení cestovného ruchu, rekreácie a športu v obci,
- počet podporených podnikateľov
- počet pracovníkov vzdelaných v oblasti CR
- počet novoposkytovaných služieb verejnosti

Špecifický cieľ č. 3. Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry obce a vybavenosti zodpovedajúcej nárokom moderného obyvateľa na vidieku

Opatrenie č.3.1.: Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a kanalizačnej siete v obci

Oblasť podpory:

- budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba miestnych komunikácií
- vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV

Merateľné ukazovatele:

- dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných miestnych komunikácií (km),
- dĺžka vybudovanej kanalizačnej siete
- kapacita ČOV

Opatrenie č.3.2.: Dobudovanie športovej infraštruktúry

Oblasť podpory:

- úprava a budovanie športovej zóny
- vybudovanie detského ihriska

Merateľné ukazovatele:

- počet novovybudovaných a zrekonštruovaných športových zariadení
- počet športových zón v obci

- počet vybudovaných detských ihrísk/ zón v obci

Opatrenie č.3.3.: Zlepšenie stavu obecných budov

Oblasť podpory:

- rekonštrukcia, opravy a modernizácia obecného úradu a spoločenských objektov
- zvyšovanie energetickej efektívnosti budov

Merateľné ukazovatele:

- konečný stav zrekonštruovaných budov
- energetická úspornosť budov

Opatrenie č.3.4.: Dobudovanie ostatnej infraštruktúry

Oblasť podpory:

- úprava a budovanie verejných plôch
- úprava a budovanie oddychovej zóny
- rekonštrukcia autobusových zastávok
- úprava a regulácia potoka a okolia
- vytypovanie a úprava objektov na využívanie pre sociálne účely
- modernizácia knižnice

Merateľné ukazovatele:

- dĺžka vybudovaných a zrekonštruovaných chodníkov (km),
- počet zrekonštruovaných autobusových zastávok,
- celková plocha zregenerovaného námestia (m²).
- počet vybudovaných ihrísk a športových zariadení,

Špecifický cieľ č. 4. Podpora rozvoja ľudského potenciálu, kultúrneho a spoločenského života obyvateľov obce Veľká Ves

Opatrenie č.4.1.: Podpora voľnočasových aktivít , kultúrno-spoločenských podujatí

Oblasť podpory:

- usporiadanie pravidelných kultúrno-spoločenských podujatí na úrovni obci
- podpora športových podujatí a voľnočasových aktivít

Merateľné ukazovatele:

- počet novovytvorených voľnočasových zariadení,
- počet tradičných a nových spoločenských podujatí a atrakcií,

Opatrenie č.4.2.: Podpora vzniku a činností záujmových združení a spolkov

Oblasť podpory:

- zakladanie záujmových združení a spolkov za účelom pozdvihnúť spoločenský a kultúrny život obyvateľstva a udržanie aktívnych združení
- integrácia marginalizovaných skupín do kultúrno-spoločenského života obce

- príprava miestnych lídrov na kvalifikovanú identifikáciu potrieb obyvateľov a prípravu miestnych a rozvojových projektov

Merateľné ukazovatele:

- počet novovytvorených organizácií v obci a existujúcich aktívnych združení
- počet tradičných a nových spoločenských podujatí a atrakcií
- počet účastníkov aktivít

Opatrenie č.4.3.: Podpora verejného prezentácie obce na úrovni miestnej i regionálnej

Oblasť podpory:

- podpora prezentácie obce prostredníctvom médií (web stránka, obecné noviny a pod.)
- účasť na prezentačných aktivitách mikroregionálneho i nadregionálneho charakteru
- modernizácia a inovácia Teledomu
- budovanie a rozvoj partnerstva združujúceho zástupcov rôznych sektorov
- organizovanie stretnutí zameraných na aktuálne problémy rozvoja obce – diskusné fórum
- prezentáciou pozitívnych charakteristík obce vytvárať imidž obce

Merateľné ukazovatele:

- počet tradičných a nových spoločenských podujatí a atrakcií,
- počet aktivít zameraných na zvýšenie úrovne informovania obyvateľov
- počet spracovaných informačných materiálov.

K/ Finančný a programový rámec

Prehľad väčších investičných zámerov na obdobie do 2007 - 2013

Popis zámeru	Rozpočet celkom	Vlastné zdroje (%)	Zdroje EU(%)	Zdroje iné(%)	Začiatok realizácie	Koniec realizácie
Rekonštrukcia obecného úradu	1 500 000	10	90		2009	2010
Rekonštrukcia kultúrneho domu	3 000 000	10	80	10	2009	2013
Urnový háj	400 000	10	90		2010	2013
Rekonštrukcia miestnej komunikácie I	1 000 000	10	90		2009	2009
Rekonštrukcia miestnej komunikácie II	500 000	10	90		2009	2010

Politika súdržnosti (kohézna politika) EÚ sa v programovom období 2007 - 2013 uskutočňuje prostredníctvom sústreďovania príspevkov z fondov na tri hlavné ciele: Konvergenciu, Regionálnu konkurencieschopnosť a zamestnanosť a Európsku územnú spoluprácu.

Obec Veľká Ves je oprávnená pre čerpanie pomoci na cieľ Konvergencia, alebo ako súčasť/člen partnerstva, mikroregiónu.

Cieľ Konvergencia (celá SR okrem Bratislavského kraja) pokrývajú dva dokumenty:

1. Národný a strategický referenčný rámec SR (NSRR SR). Tento dokument sa pre realizáciu cieľa Konvergencia člení na operačné programy, ktoré sú financované z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu:

- Regionálny operačný program
- Operačný program Životné prostredie
- Operačný program Doprava
- Operačný program Informatizácia spoločnosti
- Operačný program Výskum a vývoj
- Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
- Operačný program Vzdelávanie
- Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia
- Operačný program Zdravotníctvo
- Operačný program Technická pomoc

2. Program rozvoja vidieka SR (PRV SR), ktorý sa člení na prioritné osi:

- Os 1: Zvýšenie konkurencieschopnosti sektoru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- Os 2: Zlepšenie životného prostredia a krajiny
- Os 3: Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva
- Os 4: Realizácia prístupu Leader

Koordinovaná podpora vidieckych oblastí sa bude spolufinancovať na základe dohodnutých demarkačných línií zo štrukturálnych fondov a z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ktorý bol pre obdobie 2007 – 2013 zo štrukturálnych fondov tak, aby sa vyčlenené prostriedky využili efektívne a aby vidiecke obyvateľstvo pomoc zreteľne pocítilo.

Územná koncentrácia prostriedkov by mala prispieť ku integrovaniu podporených aktivít z eurofondov do "pólov rastu", teda vopred stanovených menších území. To by malo mať väčší pozitívny rozvojový vplyv na ich zázemie.

Dôležitým kritériom pre obce, na základe ktorého sa môže obec uchádzať o prostriedky z jednotlivých opatrení či fondov EÚ, je jej začlenenie podľa Rozhodnutia ministra výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007 zo 6. júna 2007. Týmto rozhodnutím sa v súvislosti s princípom územnej koncentrácie v Národnom strategickom referenčnom rámci na roky 2007 – 2013 stanovuje zoznam:

- a) inovačných pólov rastu,
- b) kohéznych pólov rastu
 - kohéznych pólov rastu v záujmovom území inovačných pólov rastu
 - kohéznych pólov rastu mimo záujmového územia inovačných pólov rastu
- c) obcí ležiacich v záujmovom území inovačných pólov rastu,
- d) obcí ležiacich mimo záujmového územia inovačných pólov rastu.

Pre financovanie konkrétnych projektov to prakticky znamená, že obce, zaradené do inovačných a kohéznych pólov rastu sa môžu o prostriedky EÚ uchádzať prostredníctvom opatrení Národného strategického a referenčného rámca, ostatné obce prostredníctvom opatrení Programu rozvoja vidieka.

Poznámka: mestá a obce sa teoreticky rozdelili do skupín inovačných a kohéznych pólov rastu na základe viacerých vstupných databáz (demografické štatistiky, údaje za školstvo, územné plánovanie, spoločné obecné úradovne a matriky, organizáciu osídlenia).

Pri tomto pravidle však existujú výnimky, ktoré v odôvodnených prípadoch umožňujú obciam nezaradeným do inovačných a kohéznych pólov rastu čerpať finančné prostriedky z NSRR a rovnako vidiecke sídla, ktoré sú kohéznymi pólmi rastu môžu financovať svoje potreby prostredníctvom opatrení PRV.

Obec Veľká Ves je zaradená medzi obce, ktoré nie sú pólmi rastu, ale sú v záujmovom území inovačného pólu rastu (Poltár).

Ďalšie možnosti získania finančných prostriedkov je možnosť podpory financovania jednotlivých opatrení PHSR zo zdrojov štátneho rozpočtu, napr. prostredníctvom Grantového programu Ministerstva kultúry SR, Envirofonde, Recyklačného fondu, Ministerstva financií SR, VÚC BBSK a pod., aj prostredníctvom menších grantov nadácií, napr. KontoOrange, Ekopolis, SOCIA a pod..

Použité zdroje informácií:

www.vucbb.sk

www.sazp.sk

www.statistics.sk

www.land.gov.sk

www.apa.sk

www.envirifond.sk

www.podnemapy.sk

www.kataster.portal.sk

www.orsr.sk

www.zsrsr.sk

www.ssc.sk

www.zsr.sk

www.upsvar.sk

web – stránky obcí

Literatúra, dokumenty:

Program rozvoja vidieka SR 2007-2013

Národný strategický referenčný rámec SR 2007-2013

Plán sociálneho, ekonomického rozvoja mikroregiónu Háj, 2003

Územný plán obce Veľká Ves

Novohrad - dejiny, Regionálna vlastivedná spoločnosť, 1989

Informácie od zástupcov obce, a ostatných aktívnych obyvateľov

Dokument spracoval:

Centrum prvého kontaktu pre podnikateľov v Poltári
Železničná 2
987 01 Poltár

November, 2008